

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Медичний факультет
Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

Методологія та організація досліджень у фізичній терапії

(підготовка кваліфікаційної роботи)

(назва освітнього компонента)

підготовки _____ **магістра** _____
(назва освітнього рівня)

спеціальності _____ **227 Терапія та реабілітація** _____
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізації _____ **227.01 Фізична терапія** _____
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми _____ **Фізична терапія** _____
(назва освітньо-професійної освітньо-наукової/освітньо-творчої програм)

Силабус освітнього компонента «МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕНЬ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ (ПІДГОТОВКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ)» підготовки магістра, галузі знань — 22 Охорона здоров'я, спеціальності — 227 Терапія та реабілітація, спеціалізації 227.01 – Фізична терапія, за освітньою програмою – Фізична терапія.

Розробники:

Степаненко В.В., доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії, к. б. н., доцент.

Усова О.В., професор кафедри фізичної терапії та ерготерапії, кандидат біологічних наук, доцент.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

 (Сітовський А.М.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри фізичної терапії та ерготерапії

протокол № 1 від 30 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри:

(Андрійчук О. Я.)

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	22 Охорона здоров'я	Нормативний
Кількість годин/кредитів 90/3	227 Терапія та реабілітація	Рік навчання 2
	Фізична терапія	Семестр 3,4
	магістр	Лекції 16 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лабораторні заняття 32 год.
		Самостійна робота 36 год.
		Консультації 6 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання: українська		

II. Інформація про викладача

ППІ: Степаненко В'ячеслав Володимирович
 Науковий ступінь: кандидат біологічних наук
 Вчене звання: доцент
 Посада: доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії
 Контактна інформація: Stepanenko.Viacheslav@vnu.edu.ua
 Дні занять: [Електронний розклад.](#)

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація.

Освітній компонент «Методологія та організація досліджень у фізичній терапії (підготовка кваліфікаційної роботи)» є базовим для здобувачів освіти спеціальності - І7 Терапія та реабілітація освітнього рівня «магістр» та забезпечує формування компетентностей провадження наукової діяльності.

2. Пререквізити: Доказова медицина в практиці фізичного терапевта.

Постреквізити: Отримані компетентності, за результатами вивчення освітнього компонента, є базисом для виконання кваліфікаційної роботи.

3. Метою освітнього компонента «Методологія та організація досліджень у фізичній терапії (підготовка кваліфікаційної роботи)» є

формування професійної компетентності здобувачів освіти як здатності застосовувати систему знань, щодо гносеологічної проблематики, наукових парадигм, методів та принципів організації наукових досліджень, виконання кваліфікаційної роботи магістра як виду навчально-дослідницької роботи.

Основними завданнями вивчення освітнього компонента «Методологія та організація досліджень у фізичній терапії (підготовка кваліфікаційної роботи)» є:

- сформуванню у здобувачів освіти уявлення про основні методологічні засади провадження наукової діяльності.
- сформуванню у здобувачів освіти конкретні вміння та навички організації та провадження наукових досліджень у сфері фізичної терапії за обраною тематикою.
- сформуванню у здобувачів освіти конкретні вміння та навички представлення результатів наукової діяльності
- формування дослідницького підходу майбутньої професійної діяльності
- формування у здобувачів освіти уявлень про освітній процес як поєднання викладання та наукового дослідження.

4. Компетентності. Результати навчання. Soft skills

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати автономно та у мультидисциплінарному контексті складні спеціалізовані задачі та проблеми, пов'язані з порушенням рухових та поєднаних з ними функцій, які забезпечують активність та участь особи, провадити практичну, адміністративну, наукову, інноваційну та освітню діяльність у фізичній терапії

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7. Здатність працювати автономно.

Спеціальні компетентності (СК):

СК 1. Здатність професійно мислити, диференціювати проблеми фізичної, когнітивної, психоемоційної сфер, визначати обмеження рухових та поєднаних з ними функцій, активності та участі пацієнта за біопсихосоціальною моделлю, обмеження життєдіяльності.

СК 9. Здатність провадити наукові дослідження у сфері фізичної терапії, використовувати та поширювати наявні докази у професійній та викладацькій діяльності для поліпшення якості послуг фізичної терапії та освіти.

СК 11. Здатність здійснювати рефлексивну професійну діяльність, самоаналіз та безперервний професійний розвиток.

Результати навчання (РН):

РН 02 Дотримуватись юридичних та етичних вимог, провадити діяльність інформованої згоди пацієнта/клієнта.

РН 04 Оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових

досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності.
 РН 19 Викладати спеціалізовані навчальні дисципліни у закладах вищої освіти, брати участь в реалізації освітніх програм як клінічний керівник методист/супервизор навчальних практик.

РН 20 Планувати та здійснювати особистий професійний розвиток, сприяти професійному розвитку колег.

РН 21 Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження у сфері фізичної терапії, висувати і перевіряти гіпотези, обирати методики та інструменти досліджень, аналізувати їх результати, обґрунтовувати висновки.

Soft skills:

- логічність і критичне мислення;
- креативність, оригінальність та ініціативність та формування ідей;
- уміння працювати в команді;
- навички ефективної комунікації;
- навички емпатії в комунікативних ситуаціях;
- розв’язання проблем;
- тайм менеджмент.

5. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Лаб. роботи	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/Бали
Тема 1. Філософські основи наукових досліджень. Наука і наукові дослідження в сучасному світі. Наука як сфера людської свідомості. Етапи становлення і розвитку науки. Критерії науковості знання. Класифікації наукового знання. Основні концепції взаємовідносин філософії, етики, моралі і науки. Етика сучасного наукового дослідження. Проблема позанаукового знання та його співвідношення з наукою. Функції науки. Специфіка реабілітації як наукової теорії.	5	1	2	2		ДС, РМГ, ІСР/5
Тема 2. Методологія її рівні та форми. Методологія наукового дослідження: поняття, форми, функції, структура. Методологічні принципи та підходи. Рівні методології. Філософський рівень методології. Загальнонауковий рівень методології. Конкретно-науковий рівень методології. Технологічний рівень методології.	5	1	2	2		ДС, РМГ, ІСР/5
Тема 3. Гносеологія наукових досліджень. Сутність дослідження. Поняття та функції наукового дослідження. Класифікації та види наукових досліджень. Теоретичні та експериментальні. Фундаментальні, прикладні, наукові розробки. Етапи дослідження. Наукова школа: сутність і ознаки. Роль особистості вченого у науці.	7	2	2	2	1	ДС, РМГ, ІСР/5

<p>Тема 4. Логіка та категоріальний апарат дослідження Генерування та ідентифікація наукової ідеї. Гіпотеза наукового дослідження. Моніторинг стану обраної проблеми. Опрацювання результатів наукової діяльності: інформаційних джерел, баз даних, бібліографічний метод, контент-аналіз, методи дослідження великих об'ємів даних, мета-аналіз та систематичні огляди. Методики формування запиту в наукових базах даних. Ієрархія доказовості наукових джерел. Новизна дослідження. Вибір напряму і теми наукового дослідження. Формування структурних елементів наукового дослідження. Визначення предмета і об'єкта, мети і завдань дослідження. Формулювання та структура висновків. Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення. Поняття, функції та структура програми дослідження.</p>	15	2	2	8	1	ДС, РМГ, ІНДЗ, ІР/5
<p>Критерії якості дослідження. Ефективність наукових досліджень їх теоретична і практична значущість. Практичні аспекти складання плану кваліфікаційної роботи.</p>			2			ДС, РМГ, ІНДЗ, ІР/5
<p>Тема 5. Методи дослідження. Поняття методу. Взаємозв'язок предмета й методу дослідження. Класифікація методів дослідження. Теоретичні методи дослідження. Поняття емпіричних методів дослідження, вимоги до емпіричних методів. Класифікація емпіричних методів. Лонгітюдний та одномоментні методи. Їх специфіка і можливості. Спостереження як метод пізнання: описові та аналітичні методи спостереження. Когортні (ретроспективні та проспективні), «випадок-контроль», опис випадку та серії випадків. Метод опитування. Опитувальні методи (бесіда, інтерв'ю, анкета, збір анамнезу). Метод порівняння. Експеримент у наукових дослідженнях: мета, призначення та види. Рандомізований та нерандомізований експеримент. Проблема об'єктивності результатів. Засліплення в експерименті. Гомогенність вибірки.</p>			2			ДС, РМГ, ІР/5
<p>Математичні методи наукового дослідження. Методи математичної статистики. Поняття методу статистичного дослідження. Генеральна сукупність та вибірка. Залежні та незалежні вибірки. Шкали. Ймовірнісний розподіл даних в статистиці. Класифікація методів математичної статистики.</p>	38	6	2	12	2	ДС, РМГ, ІР/5
<p>Описова (дескриптивна) статистика. Міри центральної тенденції. Міри варіації, мінливості. Міри відносного рангу. Форма варіації даних, міра відхилення.</p>			2			ДС, РМГ, ІР/5
<p>Аналітична (інферентна, індукційна статистика). Гіпотеза в математичній статистиці. Принципи та методика оцінки достовірності результатів дослідження. Алгоритм вибору статистичного методу.</p>			2			ДС, РМГ, ІР/5
<p>Параметричні та непараметричні методи.</p>			8			ДС, РМГ, ІР/5
<p>Робота з експертами, як метод наукового дослідження: «мозкова атака», метод «Дельфі» та ін. Проблеми узгодженості експертної думки. Штучний інтелект, як метод наукового дослідження: проблеми та перспективи. Методологічні основи та проблематика прогнозування.</p>			2			ДС, РМГ, ІР/5

<p>Тема 6. Праксеологія наукових досліджень. Форми представлення наукової роботи.</p> <p>Форми представлення результатів наукової роботи: препринт, тези, доповідь, стаття, реферат, проект, кваліфікаційна робота.</p> <p>Форми представлення результатів наукової роботи: об'єкти інтелектуальної власності.</p> <p>Вимоги до оформлення кваліфікаційних робіт (рукопису). Оформлення наочних узагальнюючих матеріалів. Таблиць. Графічні способи викладення ілюстративного матеріалу.</p> <p>Інформаційний апарат наукової роботи. Оформлення бібліографічного апарату.</p>	14	2	2	8	2	ДС, РМГ, ІР/5
<p>Тема 7. Заклад вищої освіти як поєднання викладання та наукового дослідження. Сучасні педагогічні підходи до розвитку дослідницьких компетентностей магістрів терапії та реабілітації. Методологічне підґрунтя методики викладання. Дослідницька компетентність викладача. Академічна дискусія як жанр навчального спілкування для розвитку вмінь критичного спілкування та розуміння змісту. Сучасні методи навчання і викладання на основі дослідження: вітчизняний та зарубіжний досвід.</p>	6	2	2	2		ДС, РМГ, ТР, ІР/5
Всього годин / Балів	90	16	32	36	6	200

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІР – індивідуальне науково-дослідне завдання / індивідуальна робота, РМГ – робота в малих групах, ПКР підсумкова контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувача передбачає підготовку до лабораторних занять, теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не увійшли до практичного курсу, або ж були розглянуті коротко (перелік поданий нижче). Завдання для самостійного опрацювання оцінюються в процесі поточного контролю.

1. Етичні та моральні аспекти сучасних наукових досліджень у сфері охорони здоров'я.
2. Плагіат у наукових дослідженнях. Сучасний стан та проблеми.
3. Специфіка наукових дослідження у сфері терапії та реабілітації.
4. Класифікації та види наукових досліджень.
5. Наукова школа: сутність і ознаки. Наукові школи в реабілітації.
6. Роль особистості вченого у науці.
7. Штучний інтелект, як метод наукового дослідження: проблеми та перспективи.
8. Основи та проблематика прогнозування реабілітаційного процесу.
9. Робота з експертами, як метод наукового дослідження у галузі охорони здоров'я.
10. Критерії та методологія забезпечення якості наукового дослідження у терапії та реабілітації.
11. Об'єкти інтелектуальної власності. Винахід та корисна модель.
12. Об'єкти інтелектуальної власності. Промисловий зразок.

13. Об'єкти інтелектуальної власності. Знаки для товарів та послуг.
14. Об'єкти інтелектуальної власності. Авторське право та суміжні права.
15. Сучасна методика викладання через наукове дослідження у галузі охорони здоров'я.

IV. Політика оцінювання

Політика науково-педагогічного працівника щодо здобувача освіти полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу.

Всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки, загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, порядності та толерантності.

Вивчення освітнього компонента передбачає постійну роботу здобувачів освіти на кожному занятті. Середовище під час проведення занять є творчим, дружнім, відкритим для конструктивної критики та дискусії. Здобувачі освіти не повинні спізнюватися на заняття, дотримуватись правил техніки безпеки, мати засоби індивідуального захисту та спецодяг.

До початку курсу необхідно встановити на мобільні пристрої або ноутбуки застосунки Microsoft Office 365 (Teams, Forms, One Note), зареєструватись на [платформі](#) дистанційного навчання ВНУ імені Лесі Українки для проходження тестування та роботи з доступними матеріалами курсу. Вхід для активації облікового запису відбувається через корпоративну пошту з доменом – @vnu.edu.ua.

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до [Положення](#) про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти спеціальностей «Медицина», «Фармація», «Стоматологія», «Терапія та реабілітація» Волинського національного університету імені Лесі Українки.

В освітньому процесі застосовується дві шкали оцінювання: багатобальна (200-бальна) шкала та 4- бальна шкала. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу.

Оцінювання поточної успішності здійснюється на кожному занятті за 4-бальною шкалою (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно»).

– 5 («відмінно») – здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових джерел, логічно мислить і формує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– 4 («добре») – здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з джерел, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу

теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок;

– 3 («задовільно») – здобувач в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в рекомендованих джерелах, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, припускається помилок при виконанні практичних навичок;

– 2 («незадовільно») – здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в джерелах, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Також здобувачі вищої освіти мають право на зарахування певної кількості балів, відповідно до [Положення](#) про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

У разі переходу на дистанційну форму навчання викладання освітнього компоненту відбувається відповідно до [Положення](#) про дистанційне навчання та додаткових розпоряджень ректорату.

Політика щодо академічної доброчесності. Політика академічної доброчесності регламентується чинними законодавчими актами України та внутрішніми документами університету: [Кодексом](#) академічної доброчесності ВНУ ім. Лесі Українки та [Положенням](#) про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки, які встановлюють загальні засади, цінності, принципи, настанови та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в Університеті, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, а також забезпечують дотримання принципу нетерпимості до порушень академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: відвідування занять є обов'язковим компонентом процесу здобування освіти. У разі пропуску заняття здобувач освіти зобов'язаний його відпрацювати у повному обсязі за графіком відпрацювання згідно з [Положенням](#) про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти спеціальностей «Медицина», «Фармація», «Стоматологія», «Терапія та реабілітація» Волинського національного університету імені Лесі Українки.

У разі порушення дедлайнів виконання завдань, без поважних причин, робота може оцінюватися на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).

V. Підсумковий контроль

Організація та порядок проведення підсумкового контролю відбувається у відповідності до [Положення](#) про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти спеціальностей «Медицина», «Фармація», «Стоматологія», «Терапія та реабілітація» Волинського національного

університету імені Лесі Українки.

Терміни проведення підсумкового контролю, а також терміни ліквідації академічної заборгованості визначаються розкладом екзаменаційної сесії.

У відомості, індивідуальному навчальному плані (заліковій книжці) здобувача освіти записується підсумкова кількість балів підсумкового контролю.

Повторне складання підсумкового контролю допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Наука як сфера людської свідомості. Етапи становлення і розвитку науки.
2. Критерії науковості знання.
3. Класифікації наукового знання.
4. Основні концепції взаємовідносин філософії, етики, моралі і науки.
5. Проблема позанаукового знання та його співвідношення з наукою.
6. Функції науки.
7. Специфіка реабілітації як наукової теорії.
8. Методологія наукового дослідження: поняття, форми, функції, структура.
9. Методологічні принципи та підходи.
10. Рівні методології. Філософський рівень методології. Загальнонауковий рівень методології. Конкретно-науковий рівень методології. Технологічний рівень методології.
11. Поняття та функції наукового дослідження.
12. Класифікації та види наукових досліджень:
13. Етапи дослідження.
14. Наукова школа: сутність і ознаки.
15. Роль особистості вченого в науці.
16. Генерування та ідентифікація наукової ідеї.
17. Гіпотеза наукового дослідження.
18. Моніторинг стану обраної проблеми.
19. Новизна дослідження. Вибір напряму і теми наукового дослідження.
20. Формування структурних елементів наукового дослідження. Визначення предмета і об'єкта, мети і завдань дослідження.
21. Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення. Поняття, функції та структура програми дослідження.
22. Критерії якості дослідження. Ефективність наукових досліджень їх теоретична і практична значущість.
23. Поняття методу. Взаємозв'язок предмета й методу дослідження.
24. Класифікація методів дослідження. Лонгітюдні та одночасні методи.
25. Теоретичні методи дослідження. Аналіз і синтез. Індукція і дедукція. Абстрагування. Формалізація. Узагальнення. Моделювання. Аналогія. Класифікація. Ідеалізація.
26. Логічні методи: аксіоматичний метод, гіпотетичний метод.
27. Герменевтичні методи: проблема інтерпретації наукових результатів.
28. Поняття емпіричних методів дослідження, класифікація та вимоги до

- емпіричних методів.
- 29.Спостереження як метод пізнання.
 - 30.Метод порівняння.
 - 31.Метод опитування. Опитувальні методи (бесіда, інтерв'ю, анкета,). Аналіз анамнезу як специфічний метод дослідження.
 - 32.Експеримент у наукових дослідженнях: мета, призначення та види.
 - 33.Вивчення результатів наукової діяльності: інформаційних наукових джерел, баз даних: бібліографічний метод, метод аналізу документів, патентний метод, контент-аналіз, методи дослідження великих об'ємів даних, мета-аналіз та систематичні огляди. Їх специфіка і можливості.
 - 34.Математичні методи наукового дослідження: розрахункові, статистика, математичне моделювання.
 - 35.Методи математичної статистики. Поняття методу статистичного дослідження. Завдання статистичного дослідження. Етапи статистичного дослідження.
 - 36.Генеральна сукупність та вибірка. Залежні та незалежні вибірки.
 - 37.Шкали.
 - 38.Ймовірнісний розподіл даних в статистиці.
 - 39.Класифікація методів математичної статистики.
 - 40.Описова (дескриптивна) статистика.
 41. Математична статистика. Міри центральної тенденції.
 - 42.Математична статистика. Міри варіації, мінливості.
 - 43.Математична статистика. Міри відносного рангу.
 - 44.Математична статистика. Форма варіації даних, міра відхилення.
 - 45.Аналітична (інферентна, індукційна статистика). Гіпотеза в математичній статистиці.
 - 46.Принципи та методика оцінки достовірності результатів дослідження.
 - 47.Алгоритм вибору статистичного методу. Параметричні методи.
 - 48.Алгоритм вибору статистичного методу. Непараметричні методи.
 - 49.Робота з експертами, як метод наукового дослідження. «Мозкова атака», метод «Дельфі».
 - 50.Форми представлення наукової роботи. Реферат. Тези. Доповідь. Стаття. Рукописи: курсова робота, кваліфікаційна робота. Проект.
 - 51.Об'єкти інтелектуальної власності. Винахід та корисна модель.
 - 52.Об'єкти інтелектуальної власності. Промисловий зразок.
 - 53.Об'єкти інтелектуальної власності. Знаки для товарів та послуг.
 - 54.Об'єкти інтелектуальної власності. Авторське право та суміжні права.
 - 55.Вимоги до оформлення результатів наукової роботи.
 - 56.Вимоги до оформлення кваліфікаційних робіт (рукопису).
 - 57.Графічні способи викладення ілюстративного матеріалу
 - 58.Оформлення бібліографічного апарата.

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
170–200	Зараховано
150–169	
140–149	
130–139	
120–129	
0–119	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна:

1. Колесник О. Основи наукових досліджень. К: Центр навчальної літератури, 2021. 144 с.
2. Методологія і організація наукових досліджень / Бірта Г.О., Бургу Ю.Г. К: Центр навчальної літератури, 2023. 142 с.
3. Методологія наукових досліджень : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. Харків : Право, 2019. 368 с.
4. Методологія наукових досліджень: Навч. посіб. / А.П. Ладанюк, Л.О. Власенко, В.Д. Кишенько. Київ : Видавництво Ліра-К, 2018. 352 с.
5. Методологія науково-дослідної роботи: навчальний посібник/ О.Б. Кривонос, О.М. Демченко. Київ: Медицина, 2010. 160 с.
6. Методологія та організація наукових досліджень / Микола Євтушенко, Меланія Хижняк. К:Центр навчальної літератури, 2021. 350 с.
7. Основи наукових досліджень /О.В. Мазур, О.В. Подвойська, С.В. Радецька. Вінниця: Нова книга, 2013. 120с.

Додаткова:

1. Національний стандарт України. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. ДСТУ 8302:2015. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с.
2. Степаненко В.В., Степаненко В.І. Використання потенціалу соціальних мереж у формуванні критичного мислення здобувачів вищої освіти. Освіта та педагогічна наука No 1 (179), 2022. С.71-80 DOI: 10.12958/2227-2747-2022-1(179)-71-80
3. Степаненко В.В., Степаненко В.І. Презентація як засіб підготовки фахівців з фізичної терапії і соціальної роботи до надання реабілітаційних послуг. Zeszyty naukowe. Turystyka i Rekreacja/ Wyższa Szkoła Turystyki i Języków

- obcych w Warszawie. Warszawa. 2022 Zeszyt 29(1). 31-38
4. C. George Thomas Research Methodology and Scientific Writing. Springer Cham, 2021. 620 p.
 5. Mukherjee, Shyama Prasad. A Guide to Research Methodology: An Overview of Research Problems, Tasks and Methods. UK, CRC Press, 2019. 254p.
 6. Olena Karaman, Vitalii Kurylo, Yaroslava Yurkiv, Viktoriia Stepanenko, Viacheslav Stepanenko Prospects for overcoming academic dishonesty in Ukraine in order to eliminate corruption and shadow schemes Scientific Herald of Uzhhorod University, Issue 55, 2024, 1018–1028 DOI: 10.54919/physics/55.2024.101hf8 (Scopus)
 7. Peter Pruzan Research Methodology. Springer Cham, 2016. 326p.
 8. Roy, Ajit. A Guide to Research Methodology for Beginners. N.p.: Independently Published, 2020. 594p.

Інтернет-ресурси:

1. База даних Physiopedia <https://www.physio-pedia.com>
2. База даних Shirley Ryan AbilityLab <https://www.sralab.org>
3. База даних Американської асоціації психології (APA) <https://www.apa.org/pubs/databases/index>
4. База даних та довідкові ресурси OTseeker <https://www.otseeker.com>
5. База даних та довідкові ресурси StrokeEngine <https://strokengine.ca>
6. База даних та довідкові ресурси Міжнародного товариства Паркінсона та рухових розладів <https://www.movementdisorders.org>
7. Бібліографічна база PubMed <https://www.nlm.nih.gov>
8. Бібліотека Міжнародного Фонду Паркінсона <https://www.parkinson.org/resources-support/pd-library>
9. Гельсінська декларація Всесвітньої медичної асоціації "Етичні принципи медичних досліджень за участю людини у якості об'єкта дослідження" URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/990_005#Text
10. Глосарій спеціальності 227 "Фізична терапія, ерготерапія" – <http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=801>
11. Доказова база даних з фізичної терапії (Physiotherapy Evidence Database) <https://pedro.org.au>
12. Інформаційні ресурси та бібліотека Української асоціації фізичної терапії <https://uapt.org.ua/uk/resource/library>
13. Кодекс академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки. 2023. URL: https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/
14. Кокранівська бібліотека (Cochrane Library) <https://www.cochranelibrary.com>
15. Положення про випускні кваліфікаційні роботи (проекти): ВНУ імені Лесі Українки. 2024. URL: <http://surl.li/rmpvqx>
16. Положення про систему запобігання та виявлення та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти,

- докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки. 2024. URL: <http://surl.li/kjicls>
- 17.Репозиторій реабілітаційних ресурсів ReLAB-HS
<https://resources.relabhs.org/uk/>
 - 18.Репозиторій спеціальності 227 "Фізична терапія, ерготерапія" –
<http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=799>
 - 19.Української асоціації фізичної терапії <https://uapt.org.ua/uk/home/>
 - 20.Volyn National University Institutional Repository. URL:
<https://evnuir.vnu.edu.ua/>
 - 21.Електронна база даних медичних і біологічних публікацій PubMed
<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov>
 - 22.Grafiati. Онлайн-генератор посилань за ДСТУ 8302:2015. URL:
<https://www.grafiati.com/uk/blogs/dstu-8302-2015-referencing-generator/>
 - 23.ICH Good clinical practice - Scientific guideline URL:
<https://www.ema.europa.eu/en/ich-e6-good-clinical-practice-scientific-guideline>.
 - 24.Free Harvard Citation Generator. URL: <https://www.citethisforme.com/citation-generator/harvard>
 - 25.ONTU4Ref Manager. URL: <https://4ref.ontu.edu.ua/>
 - 26.Physiorplus – міжнародний професійний ресурс безперервного навчання та професійного розвитку фізичних терапевтів –
<https://members.physiopeia.com/my-home/>
 - 27.The Belmont Report URL: <https://www.hhs.gov/ohrp/regulations-and-policy/belmont-report/index.html>